

**گزارش عملکرد
مؤسسه لغت نامه دهخدا
و مرکز بین المللی
آموزش زبان فارسی
در سال ۱۳۹۹**

تنظیم:

اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران

فروردین ۱۴۰۰

خلاصه گزارش عملکرد موسسه لغت‌نامه دهخدا و مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی دانشگاه تهران در سال ۱۳۹۹، به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

❖ بخش تألیف لغت‌نامه

۱. پایان کار و ارسال برای چاپ (مرحله چهارم)
  - جزوه شماره ۱۰، از مدخل برپا تا مدخل برخین، شامل ۴۱۷ مدخل؛
  - جزوه شماره ۱۱، از مدخل برد تا برژکیدن، شامل ۲۹۳ مدخل؛
  - جزوه شماره ۱۲، از مدخل برس تا برکست، شامل ۶۱۸ مدخل.
۲. بازبینی و ویرایش (مرحله دوم)
  - جزوه شماره ۱۳، از مدخل برکشتن تا برمیو، شامل ۳۷۳ مدخل.
۳. پایان تألیف (مرحله سوم)
  - از مدخل برن تا برهیختن، شامل ۸۲ مدخل آماده برای بازبینی و ویرایش؛
  - از مدخل برو تا برویده، شامل ۲۲۸ مدخل آماده برای بازبینی و ویرایش؛
  - مدخل بستن، آماده برای بازبینی و ویرایش.
۴. آماده برای طرح در جلسه (مرحله دوم)
  - از مدخل بری تا بریون، حدود ۱۳۰ مدخل؛
  - از مدخل بز تا بژیشه، حدود ۲۷۰ مدخل؛
  - از مدخل بس تا بسپایه، حدود ۱۱۳ مدخل.
۵. آماده‌سازی برای تألیف (مرحله اول)

این مرحله شامل استخراج فیش، تکمیل فیش‌ها، تفکیک مدخل‌ها، کنترل آدرس‌ها، مراجعه به فرهنگ‌ها و منابع لازم است. حروف‌نگاری، اصلاح و صفحه‌بندی همه مدخل‌ها در بخش تألیف انجام می‌شود.

  - از مدخل بست تا بستان؛
  - از مدخل بسته تا بسیم؛
  - از مدخل بش تا بشیون؛
  - مدخل‌های مربوط به بص، بض، بط، بظ، بع، بغ، بف، بق.
۶. برگزاری ۵۲ جلسه تالیفی
۷. تبدیل لغت‌نامه بزرگ فارسی به فرمت الکترونیکی
  - آغاز حروفچینی کامپیوتری جزوات چاپ سربی لغت‌نامه بزرگ فارسی (مربوط به حرف آ و قسمتی از الف)؛
  - آغاز تبدیل فایل‌های زرنگاری لغت‌نامه بزرگ فارسی به word.

❖ بخش آموزش زبان فارسی

۸. برگزاری دوره‌های آموزش زبان فارسی به صورت مجازی

- با شیوع کرونا، کلیه دوره‌های سال ۱۳۹۹ (شامل ۴۰۷ دوره و ۱۷۴ نفر زبان‌آموز) به صورت الکترونیکی و در بستر Skype برگزار شده است.

۹. پروژه سامانه آموزش مجازی زبان فارسی (آموزگار)

- هدف این پروژه ایجاد یک بستر الکترونیکی تحت وب (یا اپلیکیشن تلفن همراه) برای پیاده‌سازی سامانه آموزش زبان فارسی به فارسی‌آموزان داخل و خارج از کشور است. برای این پروژه محتوای مجازی دوره‌ها در سه سطح مقدماتی، میانی و پیشرفته با استفاده از مبانی یادگیری الکترونیکی (شامل متن، تصویر، فیلم/پویانمایی و صدا) شامل خود محتوا و سناریوی به کارگیری محتواها در ۵۵ درس و بر اساس چارچوب CEFR تهیه شده و است و برای شناسایی پیمانکار مناسب جهت پیاده‌سازی سامانه، از اوایل بهمن ماه ۱۳۹۹ با حمایت سازمان فناوری اطلاعات و صندوق نوآوری و شکوفایی، رویداد تبادل فناوری حوزه زبان و ادب فارسی با فراخوان عمومی از شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها برگزار شد و بعد از سه مرحله داوری و از میان حدود ۵۰ تیم شرکت‌کننده، یک تیم برای انجام این کار شناسایی شده است که در مرحله عقد قرارداد و شروع پیاده‌سازی قرار دارد. همچنین برای دریافت حمایت مالی برای این پروژه، با سازمان فناوری اطلاعات و معاونت علمی ریاست جمهوری رایزنی‌های مختلفی صورت گرفته است که با قول مساعدت معاونت علمی همراه بوده است.

۱۰. شروع پروژه آرشیو الکترونیکی بخش

- به منظور تبدیل پرونده فیزیکی آموزش زبان آموزان سال‌های قبل (از ۱۳۹۴ به قبل) به نسخه الکترونیکی و همچنین استخراج اطلاعات آنها (از جمله اطلاعات تماس) به منظور مکاتبه و اطلاع‌رسانی‌های بعدی، کار اسکن و ورود اطلاعات زبان‌آموزان از بهمن ماه ۱۳۹۹ شروع شده و تاکنون اطلاعات ۱۴۰ نفر از زبان‌آموزان قبلی (عمدتاً از روسیه و دانمارک) تهیه شده است و در سال جاری نیز ادامه خواهد یافت.

۱۱. طراحی دوره‌های جدید آموزش زبان فارسی

- به منظور افزایش تنوع دوره‌های آموزشی زبان فارسی در موسسه، علاوه بر دوره‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت فعلی، دو دوره سه روز در هفته و روزهای پایان هفته نیز طراحی شده و از سال جاری نسبت به ثبت نام زبان‌آموزان در این دوره‌ها نیز اقدام می‌شود.

۱۲. ایجاد واحد آزمون‌سازی موسسه

- برای تهیه آزمون‌های استاندارد (هم برای نمایندگی‌ها و هم برای دوره‌های موسسه)، واحد آزمون‌سازی موسسه برای تهیه آزمون‌های تعیین سطح، پایان دوره و بسندگی ایجاد شده است و آزمون‌های نمایندگی‌ها را در سال ۱۳۹۹ تهیه کرده و با آنها در برگزاری آزمون‌ها همکاری داشته است. همچنین آیین‌نامه آزمون‌سازی موسسه تهیه و تدوین شده است.

۱۳. برگزاری کارگاه برخط شعر فارسی و موسیقی ایرانی

- این دوره کوتاه مدت و رایگان با هدف بازآموزی برای دانش‌آموختگان موسسه به مدت ۴ هفته و به صورت مجازی برگزار شد.

۱۴. برگزاری وبینار «مروری بر تجربه‌های مدرسان آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان»

- این برنامه با هدف مرور تجربه مدرسان و به منظور اشتراک آنها با مدرسان نمایندگی‌های موسسه و سایر علاقمندان به صورت مجازی برگزار شد.

❖ فناوری اطلاعات و توسعه فضای مجازی

۱۵. طراحی و رونمایی از نسخه جدید وبسایت موسسه در سه زبان فارسی، انگلیسی و عربی

۱۶. تهیه نسخه الکترونیکی متن کامل لغت‌نامه دهخدا (شامل بیش از ۲۴۳ هزار مدخل) و بارگذاری آن

در وبگاه موسسه با قابلیت جستجو عمومی

۱۷. بازنگری محتوا و بهبود سئوی وبسایت موسسه برای پیدا کردن آسان موسسه در دنیای مجازی

۱۸. ایجاد شبکه‌های اجتماعی موسسه و مرکز در بسترهای اینستاگرام، فیسبوک، تویتر، تلگرام،

واتساپ، لینکدین، یوتیوب و آپارات و محتواگذاری منظم ماهیانه در آنها

۱۹. طراحی و شروع پروژه گنجینه مجازی دهخدا

- گنجینه دهخدا که یک موزه دربرگیرنده بخشی از فعالیت‌های علامه دهخدا و همکارانش (شامل تعدادی از کتاب‌ها و نسخ خطی و چاپ سنگی، حدود ۲,۵ میلیون فیش دست‌نویس، نامه‌ها و اسناد و عکس‌ها) است، که از سال ۱۳۸۴ در موسسه فعال شده و مورد توجه و استقبال و بازدید (رایگان) علاقه‌مندان قرار گرفته است. حال با توجه به فرسایش آثار در طول زمان و ترویج مخاطبان مجازی موسسه، لازم است این مجموعه فرهنگی هم به صورت مجازی در اختیار مراجعان قرار گیرد. این پروژه با هدف تبدیل تمام اسناد موجود در گنجینه دهخدا از حالت فیزیکی به دیجیتال و بهره‌برداری از آن در قالب موزه مجازی گنجینه دهخدا در بستر

اینترنت شروع شده است. مرحله طراحی این کار انجام شده و تولید محتوای الکترونیکی شامل فهرست‌نویسی، اسکن و حاشیه‌نویسی در حال انجام است.

❖ روابط عمومی و اطلاع‌رسانی

۲۰. برگزاری دهمین مراسم بزرگداشت علامه علی اکبر دهخدا به طور حضوری/مجازی
  ۲۱. طراحی و به‌روزرسانی پوستر، بروشور و اقلام تبلیغاتی موسسه
  ۲۲. ساماندهی بانک جامع اطلاعاتی دانش‌آموختگان و مراکز دانشگاهی دارای کرسی زبان فارسی با همکاری واحد آموزش و مکاتبه با آنها
  ۲۳. ارتباط مستمر با دانش‌آموختگان از طریق ایمیل مستقیم و همچنین از طریق وبگاه و شبکه‌های اجتماعی
  ۲۴. ساماندهی آثار دانشجویان و دانش‌آموختگان موسسه و انتشار آنها در قالب‌های مختلف از طریق وبگاه و شبکه‌های اجتماعی
  ۲۵. تولید محتوای آموزشی برای غیرفارسی‌زبانان و انتشار آنها در قالب‌های مختلف از طریق وبگاه و شبکه‌های اجتماعی
  ۲۶. طراحی و تولید پوستر و ویدئوهای مرتبط با برنامه‌ها و اهداف موسسه
  ۲۷. تولید خبر، عکس و فیلم برنامه‌های موسسه و انتشار در وبگاه و شبکه‌های اجتماعی
  ۲۸. طراحی و نوسازی تابلو سردر موسسه و همچنین نصب لایت‌باکس تبلیغاتی با همکاری سازمان زیباسازی شهرداری
  ۲۹. حضور در برنامه‌ها و رویدادهای مرتبط با فعالیت موسسه
- از جمله این برنامه‌ها وینار گسترش زبان فارسی و ایران‌پژوهی در کشورهای حوزه اسکاندیناوی و بالتیک که با همکاری موسسه برگزار شده است.

❖ مدیریتی و ساختاری

۳۰. فعال کردن بنیاد حامیان موسسه و تعیین اعضای جدید هیأت مدیره
- برگزاری شورای عمومی بنیاد در اول بهمن، با اکثریت اعضا به منظور ارائه گزارش مدیرعامل و بازرس بنیاد و انتخاب هیأت مدیره جدید. در این جلسه که با پیام دکتر شفیعی کدکنی آغاز شد با تصویب اعضا چند عضو جدید به شورا اضافه شد. همچنین در حضور نماینده بنیاد حامیان دانشگاه انتخابات برگزار شد و اعضای هیأت مدیره انتخاب شدند.
  - نشست‌های هیأت مدیره به صورت هفتگی تا پایان سال هشت جلسه برگزار کرد که موضوعات زیر در این جلسات مورد بحث و بررسی قرار گرفت و تصمیمات لازم اتخاذ گردید:

- تأسیس و راه‌اندازی سازمانی به عنوان بخشی از بنیاد برای برگزاری سالانه رویداد «جایزه علی اکبر دهخدا» با نظارت عالیہ دکتر شفیع کدکنی از سال ۱۴۰۰ همزمان با مراسم ۷ اسفند؛
- تأسیس و راه‌اندازی سازمانی به عنوان بخشی از بنیاد به نام «باشگاه یا انجمن دوستداران زبان فارسی» به عنوان بزرگترین شبکه ارتباطی و حمایتی فارسی‌زبانان و دوستداران زبان فارسی برای حمایت‌های مالی، معنوی و پژوهشی از بنیاد دهخدا؛
- تأسیس و راه‌اندازی کانون دانش‌آموختگان مؤسسه به عنوان بهیسی از بنیاد دهخدا؛
- بررسی و تصویب برنامه کلی بنیاد برای سال ۱۴۰۰ با تمرکز بر محورهای: ۱- افزایش شهرت و اعتبار و ارتباط بنیاد دهخدا با حامیان از طریق افزایش تعداد اعضای شورای عمومی و شروع به کار باشگاه دوستداران زبان فارسی ۲- جلب حمایت‌های مالی بیشتر ۳- گسترش ارتباطات داخلی و بین‌المللی بنیاد؛
- راه‌های جذب حامیان بیشتر مورد بررسی قرار گرفت. و قرار شد در سال ۱۴۰۰ اعضای شورا فعالیت‌ها بیشتری در جذب حامی داشته باشند؛
- برگزاری دهمین مراسم گرامیداشت علامه علی اکبر دهخدا در تاریخ ۶ اسفند ۱۳۹۹ با همکاری مؤسسه لغت‌نامه دهخدا و بنیاد حامیان مؤسسه که بطور مجازی و حضور تنی چند از اساتید برجسته زبان و ادبیات فارسی کشور از جمله هشت تن از استادانی که در تدوین لغت‌نامه دهخدا همکاری داشته‌اند برگزار گردید؛
- برگزاری یک نشست با هیأت مدیره بنیاد حامیان دانشگاه تهران پیرامون راه‌کارهای افزایش همکاری و حمایت بنیاد دانشگاه و بنیاد دهخدا؛
- به عنوان بخشی از همکاری‌های حمایتی بنیاد، بررسی برای به روز رسانی امکانات و تجهیزات رایانه ای و آزمایشگاه مؤسسه و اهدای ۱۰ دستگاه لپ‌تاپ توسط بنیاد علمی آموزشی قلم چی انجام شد.

۳۱. گسترش شبکه نمایندگی‌های آموزش زبان فارسی

- قرارداد نمایندگی‌های کشورهای ژاپن، فرانسه و اقلیم کردستان منعقد شد و نمایندگی‌های ژاپن و اقلیم کردستان اولین دوره آموزش زبان فارسی خود را با همکاری مؤسسه در سال ۱۳۹۹ به پایان رساندند.

۳۲. عرضه و فروش کتاب‌های مؤسسه در فضای مجازی (همکاری با بستر طاقچه)